

Ім'я користувача:
Полтавський інститут економіки і права Полтавськи...

ID перевірки:
1016289748

Дата перевірки:
28.05.2024 11:00:59 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
28.05.2024 21:38:21 EEST

ID користувача:
100011301

Назва документа: Боса курсова

Кількість сторінок: 12 Кількість слів: 2463 Кількість символів: 20930 Розмір файлу: 37.97 KB ID файлу: 1016083140

5.44% Схожість

Найбільша схожість: 2.44% з Інтернет-джерелом (https://tnpu.edu.ua/naukova-robota/documents-download/razovi_ra...)

4.26% Джерела з Інтернету 74 Сторінка 14

2.15% Джерела з Бібліотеки 17 Сторінка 14

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи 2

ЗМІСТ

ВСТУП.....	
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СИРИТСТВА ЯК СОЦІАЛЬНОГО ФЕНОМЕНУ.....	
1.1. Сутність поняття сирітства та позбавлення батьківського піклування.....	
1.2. Соціальна підтримка дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в Україні.....	
РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ДІТЕЙ-СИРИТ І ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ.....	
2.1. Позитивний приклад соціального захисту дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.....	
2.2. Особливості роботи соціального педагога з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування.....	
ВИСНОВКИ.....	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	

ВСТУП

Людина від народження має права й обов'язки, які дозволяють адаптуватися до суспільного життя, долати певні труднощі, змінювати усталений стиль життя, соціалізуватися. Процес адаптації відбувається в кожного по-різному. Добре, коли цей процес відбувається в сімейному оточенні, в атмосфері любові й тепла.

Однак не можна забувати, що існує найбільш уразлива й незахищена категорія дітей, зокрема діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, та особи з їх числа, опіку над якими здійснює держава.

Актуальність роботи зумовлена тим, що на сьогодні проблема невідповідності дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, до самостійного життя є найбільш актуальною.

Недостатня увага суспільства до цієї категорії людей, недосконалість законодавства щодо захисту їх прав, низький рівень соціального забезпечення не створюють умови повноцінного функціонування, формування активної життєвої позиції в людей з особливими потребами.

Об'єкт курсової роботи: діяльність соціальних служб з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування.

Предмет дослідження: особливості основних видів, форм і методів, технологій соціальної роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування.

Мета дослідження: теоретично визначити ефективність використання соціальним працівником основних видів, форм і методів, технологій соціальної роботи з дітьми, позбавленими батьківського піклування.

Завдання курсового дослідження:

- 1) проаналізувати сутність понять «дитина-сирота», «дитина, позбавлена батьківського піклування»;
- 2) схарактеризувати складові сучасної системи соціальної підтримки дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- 3) окреслити методи технологій соціальної роботи з дітьми-сиротами

та дітьми, позбавленими батьківського піклування;

4) розкрити ефективна практику діяльності соціальних служб з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування.

Методи дослідження: вивчення літературних та Інтернет джерел; досвіду роботи соціальних працівників; спостереження і самоспостереження.

Структура і обсяг курсової роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (17 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 25 сторінки, основний зміст викладено на 19 сторінках.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СИРІТСТВА ЯК СОЦІАЛЬНОГО ФЕНОМЕНУ

1.1. Сутність поняття сирітства та позбавлення батьківського піклування

В сучасних умовах розвинутого українського суспільства та як наслідок війни, проблема сирітства стає дуже поширеною. Вона розглядається науковцями як «соціальний феномен». В залежності від культури, політики, економіки, а також того, який соціально-економічний РОЗВИТОК у країні і залежить різниця між способами та методами подолання проблеми «соціального сирітства» в різних державах [6].

Для того щоб детально розкрити та зрозуміти сутність поняття «сирітство» та «позбавлення батьківського піклування», потрібно дослідити та визначити окремі аспекти цих визначень. В нормативно-правових документах, науковій літературі, періодичних виданнях прийнято використовувати ще такі поняття: діти вулиці; безпритульні; бездоглядні; діти, позбавлені батьківського піклування.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування»:

- Дитина-сирота – дитина, в якої померли чи загинули батьки.
- Діти, позбавлені батьківського піклування, – діти, які залишилися без піклування батьків у зв'язку з позбавленням їх батьківських прав, відібранням у батьків без позбавлення батьківських прав, визнанням батьків безвісно відсутніми або недієздатними, оголошенням їх померлими, відбуванням покарання в місцях позбавлення волі та перебуванням їх під вартою на час слідства, розшуком їх органами Національної поліції, пов'язаним з відсутністю відомостей про їх місцезнаходження, тривалою

хворобою батьків, яка перешкоджає їм виконувати свої батьківські обов'язки, а також діти, розлучені із сім'єю, підкинуті діти, батьки яких невідомі, діти, від яких відмовилися батьки, діти, батьки яких не виконують своїх батьківських обов'язків з причин, які неможливо з'ясувати у зв'язку з перебуванням батьків на тимчасово окупованій території України, в районах бойових дій, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації, та безпритульні діти;

Особи із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування – особи віком від 18 до 23 років, у яких у віці до 18 років померли або загинули батьки, та особи, які були віднесені до дітей, позбавлених батьківського піклування [4].

Аналізуючи історичний аспект сирітства, можна зазначити, що «сирітство» – це соціальне явище, невід'ємний елемент людської цивілізації протягом всього його історії. В усі часи війни, епідемії, стихійні лиха й інші причини призводили до загибелі батьків, внаслідок чого діти становилися сиротами. У Біблії та стародавніх літературних джерелах є згадки про відмову батьків від власних дітей, про підкидьків, які виховуються у чужих родині.

В сучасній українській мові «сиротою» називають дитину, яка втратила одного або обох батьків. У літературі (фольклорі, міфах, казках) сиротою є персонаж від якого відмовились опікуни або захисники. Зазвичай це нещаслива дитина, яка часто плаче і щось просить, за такою дитиною завжди погано стежать. Якщо взяти історичний аспект цього слова, то воно зустрічається ще за часів Древньої Русі. Саме селян там називали сиротами, тобто усіх дітей, яких покинули батьки, злиденних людей, які були бідні та нещасні. Найчастіше 6 сиротами називали дітей солдатів, адже ті йшли воювати і багато з них не поверталися до своїх сімей.

Якщо взяти до уваги тлумачні словники та електронні джерела, то в них зазначені наступні основні визначення слова «сирота» [3]:

1. Сирота — як основне значення вживається для позначення дитини, що не досягла повноліття і що росте без одного чи обох батьків (відповідно напів- або повний сирота). В переносному значенні ж так часто називають кожного, хто поніс важку втрату [15].

2. Сирота — дитина, підліток, **що** втратили батька й матір або одного з них/ У Стародавній Русі — різні категорії феодального залежного селянства [12].

У законодавчій базі України також наявні визначення цієї категорії дітей. А саме, згідно з Законом України «Про охорону дитинства», діти, **позбавлені** батьківського піклування, - це діти, які залишилися без піклування батьків у зв'язку з позбавленням їх батьківських прав, відібранням у батьків без позбавлення батьківських прав, визнанням батьків безвісно відсутніми або недієздатними, оголошенням їх померлими, відбуванням покарання в місцях позбавлення волі та перебуванням їх під вартою на час слідства, розшуком їх органами внутрішніх справ, пов'язаним з ухиленням від сплати аліментів та відсутністю відомостей про їх місцезнаходження, тривалою хворобою батьків, яка перешкоджає їм **виконувати** свої батьківські обов'язки, а також діти, розлучені із сім'єю, підкинуті діти, діти, батьки яких невідомі, діти, від яких відмовились батьки, та безпритульні діти [5].

На думку Л. В. Кальченко термін «сирота» має глибоке та широко розповсюджене лінгвістичне походження, оскільки походить від українського і російського «сирота», давньоруського і старослов'янського «сиръ», болгарського і сербохорватського «сирота», словенського «siro'ta» та чеського «siry» (сиротливий, осиротівший), польського «**sierota**», верхньолужицького і нижньолужицького «**syrota**» та ін. Загальне значення цих слів зводиться до одного: «дитина, яка лишилася одного або більше батьків, жебрак» [9].

Таким чином, дослідження походження терміну «сирота» сягає глибиною в сиву давнину та має загальнослов'янське і навіть

індоевропейське походження, що є доказом його появи та розповсюдженості на ранніх стадіях існування людства.

Соціологи вважають, що сирітство – це аномальне явище, результат соціальних потрясінь у житті суспільств, яке характеризується дефіцитом громадських та державних інститутів, які забезпечують дотримання основних прав та свобод дитини; явище, яке свідчить про кризу інституту сім'ї, негативний вплив соціуму на формування особистості у соціальному, моральному, інтелектуальному та фізичному плані [3].

На мою думку, саме таке трактування визначення найбільш відповідає сучасній ситуації, яка відбувається в суспільстві. Тому що, на сьогоднішній день можна спостерігати різноманітні негативні явища, які впливають на інститут сім'ї та суспільство загалом.

Досліджуючи термін «сироти», деякі науковці (М. Воронцова, Т. Дубровська, В. Макаров, М. Галагузова, Л. Мардахаєв, І. Тернова, Н. Грачова), відносять до них наступні групи (категорії) дітей:

1. «Відмовні» (діти, від яких відмовилися батьки) – це неповнолітні, що залишилися без піклування батьків згідно із заявою матері або обох батьків про відмову, завіреною головним лікарем чи юристом медичного закладу (пологового будинку, лікарні, будинку малюка);

2. Підкидьки – діти, що залишилися без піклування батьків і направлені до державного закладу правоохоронними органами у відповідності із актом про підкинення;

3. Відібрані діти – неповнолітні, права батьків яких обмежені судом (примусове відібрання), у тому числі й через незалежні від батьків причини (хронічні захворювання психічного характеру та ін.). Даний статус дитина **МОЖЕ** отримати за рішенням суду про позбавлення батьків їх прав або про визнання батьків недієздатними (з обмеженою дієздатністю);

4. Підопічні – діти, які залишилися без батьківського піклування, передані судом під опіку до 14 років або піклування до 18 років громадянам;

5. Прийомні діти – неповнолітні, які залишилися без піклування

батьків та прийняті до нової родини або у сімейний колектив;

6. Бездоглядні – діти, контроль за якими відсутній внаслідок невиконання або несумлінного виконання обов'язків щодо їх виховання, навчання чи утримання з боку батьків або законних представників, посадових осіб;

7. Безпритульні – неповнолітні, які не мають батьківського чи державного піклування, постійного місця проживання, відповідних віку позитивних занять; позбавлені необхідного догляду, виховання, які не отримують систематичного навчання;

8. Діти «групи ризику» – неповнолітні, які в силу різних причин (біологічної, соціальної, генетичної властивості) соціально дезадаптовані та схильні до девіантної поведінки;

9. Діти вулиць: неповнолітні, які періодично йдуть із сім'ї на короткий термін і повертаються додому; діти, які покинули родину, але знаходяться на вулиці досить невеликий час (від декількох тижнів до півроку); діти, що живуть на вулиці порівняно тривалий час (рік і більше); вихованці сирітських закладів, позбавлені батьківського піклування; діти, які ночують **ВДОМА**, але їх вихованням займаються ті люди, які оточують їх на вулиці [1].

На мою думку, ця класифікація є повною та охоплює всі причини виникнення та етапи розвитку біологічного та соціального сирітства (діти, в яких батьки живі, але не опікуються власними дітьми, не надають їм необхідної допомоги і підтримки, не виконують власних батьківських обов'язків, а часто й зловживають своїми батьківськими правами до такої міри, що залишити з ними дітей навіть небезпечні для нормального розвитку і виховання дитини, а іноді і для її здоров'я та життя) в сучасному суспільстві. Цю класифікацію доречно застосовувати для визначення категорії дітей із числа сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Отже, аналіз літературних джерел дозволяє виявити причини виникнення сирітства та дитинства, позбавленого батьківського піклування:

– економічні – безробіття, відносно невеликий прожитковий рівень,

невпинний ріст цін на товари та послуги, відсутність можливості **ОЗДОРОВИТИСЬ** сім'єю;

– демографічна криза – збільшення випадків розпаду сімей, числа позашлюбних дітей, різні девіації у вигляді алкоголізму, наркоманії, тютюнопаління, ріст злочинності серед підлітків;

– педагогічна запущеність шлюбних відносин – втрата традицій та обрядів, зниження виховного потенціалу сім'ї, порушення прав дітей, жорстке відношення до найближчого оточення;

– зменшення виховної компоненти системи освіти – практична відсутність будинків юнацтва, шкіл фахової майстерності, відсутність бажання до книго читання, інтелектуальних та спортивних занять;

– практичний розрив поколінь, відсутність по більшій мірі пропаганди здорового способу життя, патріотизму тощо [16].

Протягом 2022 року Міський центр соціальних служб охопив соціальними послугами 4 643 сім'ї, у яких виховується 5 342 дитини [14].

За підтримки оздоровчих центрів, управління соціального захисту населення, мають змогу оздоровити безкоштовно дітей пільгових категорій. Наприклад, на своїй офіційній сторінці управління праці та соціального захисту виконкому Лебединської міської ради повідомляє про те, що з метою оздоровлення та відпочинку дітей Лебединської міської територіальної громади, зокрема які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, безоплатними путівками на оздоровлення та відпочинок забезпечуються діти пільгових категорій віком від 7 до 18 років:

- діти-сироти;
- діти, позбавлені батьківського піклування;
- діти, взяті на облік службою у справах дітей виконавчого комітету Лебединської міської ради як такі, що перебувають у складних **ЖИТТЄВИХ** обставинах;
- діти осіб, визнаних учасниками бойових дій відповідно до пункту 19 частини першої статті 6 Закону України «Про статус ветеранів

ВІЙНИ, гарантії їх соціального захисту»;

– діти, один із батьків яких загинув (пропав безвісти) у районі проведення антитерористичних операцій, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, бойових дій чи збройних конфліктів або помер внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних у районі проведення антитерористичних операцій, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, бойових дій чи збройних конфліктів, а також діти загиблих (померлих) осіб, визначених у частині першій статті 10¹ Закону України «Про статус ветеранів ВІЙНИ, гарантії їх соціального захисту»;

– діти з інвалідністю, здатні до самообслуговування (за відсутності медичних протипоказань);

– діти з багатодітних сімей;

– діти, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи;

– рідні діти батьків-вихователів або прийомних батьків, які проживають в одному дитячому будинку сімейного типу або в одній прийомній сім'ї;

– діти, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;

– діти, які постраждали внаслідок стихійного лиха, техногенних аварій, катастроф;

– діти з малозабезпечених сімей;

– діти, батьки яких загинули від нещасного випадку на виробництві або під час виконання службових обов'язків, у тому числі діти журналістів, які загинули під час виконання службових обов'язків;

– діти, одному з батьків яких встановлено інвалідність I або II групи;

– діти – учасники дитячих творчих колективів та спортивних команд;

– талановиті та обдаровані діти – переможці міжнародних, всеукраїнських, обласних, міських, районних олімпіад, конкурсів, фестивалів, змагань, спартакіад, відмінники навчання, лідери дитячих громадських організацій;

– діти, які перебувають на диспансерному обліку;

– діти, батьки яких є працівниками агропромислового комплексу та соціальної сфери села;

– діти, один із батьків яких загинув під час масових акцій громадянського протесту або помер внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час масових акцій громадянського протесту [17].

Таким чином, відповідно до ст. 52 Конституції України утримання й виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, покладається на державу [7]. Але, на мою думку, незважаючи на це, найкращим середовищем для розвитку дитини залишається сім'я. Сім'я має нести відповідальність за створення для цього необхідних умов, виступати основним джерелом матеріальної та емоційної підтримки, психологічного захисту дитини, засобом забезпечення та передання національно-культурних і загальнолюдських цінностей прийдешнім поколінням. Тому в Україні **ВИЗНАНО** пріоритет сімейного виховання та необхідність забезпечення **всебічної** підтримки осіб, які виявили бажання взяти на виховання покинутих дітей.

ВИСНОВКИ

Специфіка діяльності соціальних служб у роботі з дітьми-сиротами полягає у тому, що при вирішенні будь-яких проблем даної категорії дітей, фахівець органічно вступає у суспільні відносини з багатьма соціальними інститутами. Виявлення проблем, їх розв'язання здійснюється насамперед через установлення та підтримку контактів з представниками цих установ - дитячого будинку, відділу опіки, правоохоронних та адміністративних органів, центрів соціального захисту, що потребує, у свою чергу, високого рівня готовності соціальних працівників до ефективного виконання своїх професійних функцій.

Період становлення незалежності України супроводжується поглибленням великої кількості соціальних проблем. Кризове положення суспільства, призвело до швидкого зниження рівня матеріального і морального становища в сім'ї, мотивуючи збільшення кількості дітей-сиріт при живих батьках, які отримали назву соціальні сироти. Значно знизилася виховання, відбулося погіршення морально-психологічного клімату в сімейній сфері і в суспільстві в цілому. Відокремлення батьків від дітей, падіння морально-етичних норм, соціальних зв'язків, економічна нестабільність, зростання народжуваності дітей з патологіями, війна – все це призводить до загострення та поширення сирітства.

Економічна і політична нестабільність суспільства призводить до того, що стає актуальною проблема адаптації та соціалізації дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Справжнє цивілізоване суспільство зацікавлене у збереженні і розвитку тих соціальних інститутів, які спроможні позитивно впливати на виховання дітей.

Соціальна робота з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування - це своєрідний соціальний інститут, який сприяє процесам соціалізації, соціальної інтеграції цих дітей, а також підтримці стабільності суспільства.

Схожість

Джерела з Інтернету

74

1	https://tnpu.edu.ua/naukova-robota/documents-download/razovi_rady/Dis_Zablotskyj.pdf	2.44%
2	http://stu.cn.ua/media/files/conference/yn16-t6.pdf	13 джерел 2.11%
4	http://www.lhsi.org.ua/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=116&Itemid=	10 джерел 1.02%
5	https://vdocuments.mx/download/oe-ff-foef	18 джерел 0.97%
10	https://fspu.udpu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C	30 джерел 0.37%
12	http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/6063/znpkp-sp-2022-35.pdf?isAllowed=y&sequence=1	0.32%
13	https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/84645	0.32%

Джерела з Бібліотеки

17

3	Студентська робота	ID файлу: 1016083146	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...	1.18%
6	Студентська робота	ID файлу: 1013083836	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...	0.65%
7	Студентська робота	ID файлу: 1011448548	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...	2 Джерело 0.57%
8	Студентська робота	ID файлу: 1013673664	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...	4 Джерело 0.41%
9	Студентська робота	ID файлу: 1015666182	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...	0.41%
11	Студентська робота	ID файлу: 1015982635	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...	4 Джерело 0.37%
14	Студентська робота	ID файлу: 1014355215	Навчальний заклад: Open International University of Human Deve...	4 Джерело 0.32%